

Uchwała Nr 838.56.2022
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 26 kwietnia 2022 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Miejskiej w Rykach

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 ze zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr LXI/393/2022 Rady Miejskiej w Rykach z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty, w części obejmującej § 2 ust. 2 w zakresie wyrazów „w sposób selektywny” oraz § 2 ust. 3, z powodu naruszenia przepisów art. 6k ust. 4a oraz art. 6k ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.).

U Z A S A D N I E N I E

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, po zbadaniu doręczonej w dniu 19 kwietnia 2022 r. uchwały Rady Miejskiej w Rykach, o której mowa w sentencji, stwierdziło, że zawiera ona postanowienia mogące naruszać prawo w sposób istotny.

Badaną uchwałą Rada Miejska w Rykach dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalając w § 1, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobierana od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy będzie obliczana w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Stawkę miesięcznej opłaty za odpady zbierane w sposób selektywny ustalono w § 2 ust. 1 w wysokości 20 zł od jednego mieszkańca.

W § 2 ust. 2 Rada wprowadziła częściowe zwolnienie od opłaty na podstawie art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przyjęto je przepisem o treści: „Zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 1 zł od stawki obowiązującej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sposób selektywny od jednego mieszkańca.” Odniesienie się w treści przepisu uchwały wyłącznie do odpadów zbieranych w sposób selektywny wskazuje, że Rada wykluczyła z możliwości zastosowania zwolnienia właścicieli nieruchomości, którzy wprawdzie nie wypełniają

obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ale kompostują bioodpady w kompostowniku przydomowym. Takiej możliwości, w ocenie Kolegium, nie daje Radzie powołany wcześniej przepis delegacyjny. Zgodnie z literalną wykładnią tego przepisu rada gminy ma jedynie zdecydować o wprowadzeniu częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, nie ma natomiast kompetencji do wprowadzania dodatkowych warunków lub ograniczeń w korzystaniu ze zwolnienia.

W § 2 ust. 3 uchwały postanowiono natomiast, że: „Maksymalna miesięczna opłata od gospodarstwa domowego, o której mowa w ust. 1 nie może przekroczyć 100 zł w przypadku niekompostowania bioodpadów przez właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi. Maksymalna miesięczna opłata od gospodarstwa domowego, o której mowa w ust. 1 nie może przekroczyć 95 zł w przypadku kompostowania bioodpadów przez właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi. Za gospodarstwo domowe rozumie się rodziców (opiekunów prawnych) i ich dzieci do ukończenia 18 roku życia, a dzieci uczące się do ukończenia 25 roku życia.” Powyższa regulacja w ocenie Kolegium również stoi w sprzeczności z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z art. 6k ust. 1 pkt 1 tej ustawy rada gminy, w drodze uchwały dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 oraz ustali stawkę takiej opłaty. Kompetencją rady wynikającą z tego przepisu jest więc jedynie ustalenie stawki opłaty, zgodnie z wybraną metodą ustalenia opłaty. Rada nie jest uprawniona do określania maksymalnej miesięcznej kwoty opłaty, tym bardziej, że kwota ta odnosi się do innej metody ustalenia opłaty, niż wybrana przez radę. Wprawdzie ustawa dopuszcza stosowanie więcej niż jednej metody ustalania opłaty na terenie gminy, jednak z treści uchwały wyraźnie wynika, że wybraną przez Radę metodą jest metoda od ilości mieszkańców, nie zaś od gospodarstwa domowego. Zgodnie z art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy opłata liczona zgodnie z wybraną metodą powinna stanowić iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i ustalonej stawki opłaty, podczas gdy z przepisu uchwały wynika, że dla nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi zamieszkałych przez 5 i więcej osób, stanowiących gospodarstwo domowe, kwota opłaty jest stała i wynosi 95 lub 100 zł. Chcąc zawrzeć w uchwale postanowienia, stanowiące swego rodzaju „ulgi” dla mieszkańców nieruchomości zamieszkałych przez większą ilość osób, rada powinna działać w granicach wyznaczonych przepisami ustawy. Takie możliwości daje przepis art. 6j ust. 2a, który zezwala na różnicowanie stawki opłaty w zależności od liczby mieszkańców oraz art. 6k ust. 4, który dopuszcza zwolnienie w całości lub w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi rodzin wielodzietnych. Natomiast § 2 ust. 3 uchwały określający maksymalną kwotę opłaty od gospodarstwa domowego nie znajduje oparcia w powołanych wyżej przepisach ustawy.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Miejska w Rykach w terminie do 9 maja 2022 r. może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia, bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, lub – uznając przytoczone argumenty – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

10 maja 2022 r. o godz. 9:40 odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Rykach, o której mowa w sentencji. Na podstawie art. 15 zzz oraz art. 15 zzzz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, posiedzenie to odbędzie się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (tryb zdalny). Upoważniony przedstawiciel Gminy może wziąć udział w tym posiedzeniu, po uprzednim zgłoszeniu takiej gotowości. Kwestie techniczne związane z ewentualnym udostępnieniem możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu Kolegium należy uzgodnić telefonicznie z pracownikiem Izby p. Andrzejem Kowalskim (nr telefonu 665 602 468). Przebieg posiedzenia będzie utrwalany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Miejska w Rykach,
2. Burmistrz Ryk.